

Stipendierapport: Studieresa till Tanzania

Andreas Karlsson

Studieresan

Jag har för erhållet stipendie (2011) genomfört den planerade studieresan till Tanzania för att studera hur internet i allmänhet och sociala medier i synnerhet används för opinionsbildning i länder som vi inte normalt sett förknippar med just informationsteknologi.

Det specifika studieobjektet har varit den pågående striden om en planerad motorväg i Tanzania. Bakgrunden är att Tanzanias regering har bestämt att man, med hjälp av kinesisk finansiering, ska bygga en motorväg rakt genom ett av Östafrikas, och hela världens, mest mångfacetterade naturområden: nationalparken Serengeti.

Motståndet mot vägbygget kommer från hela världen och argumentet är enkelt: genom att bygga motorvägen kommer flera s.k. flaggskeppsarter i Serengeti att drabbas hårt, och på sikt kommer hela den ekologiska balansen att rubbas, med irreparabel skada som följd. Det handlar bland annat om den så kallade ”stora vandrigen”, då miljontals gnuer, zebror och andra gräsätare två gånger om året vandrar förbi den tänkta motorvägsdragningen i jakt på nya betesmarker.

Jag har med min resa fått möjlighet att själv på plats se den miljö som hotas av den tänkta motorvägen, och jag har av experter fått de förmodade konsekvenserna förklarade för mig. Jag lyckades dessutom – och det är förklaringen till mitt sena utnyttjande av stipendiet – tajma min resa med ”den stora vandrigen”, vilket gjorde denna del av upplevelsen än tydligare. Men så har jag framförallt också träffat och knutit en lång rad värdefulla kontakter med de personer och organisationer som står bakom oppositionen mot motorvägen, för att se hur de arbetar.

Detta arbete för att få den tanzaniska regeringen att ändra sig har bedrivits i såväl traditionella som moderna medier. Det är särskilt användandet av den senare som intresserat mig. Internetupprop och facebooksidor har spelat en viktig roll i att uppmärksamma såväl Tanzanias medborgare som omvärlden på problemet och här har jag fått tillfälle att möta flera förgrundspersoner, bl.a. inom ”Serengeti Watch”.

Tanzanias regering har sedan jag lämnade in min stipendieansökan för ett år sedan, hunnit vackla lite i den här frågan. Något definitivt besked har ännu inte kommit, men motståndarna till motorvägen är förhållandevis hoppfulla att det ska gå att avstyra planerna och istället förverkliga något av alternativen där vägen istället dras runt Serengeti. Det har, vid sidan av

det internationella engagemanget, varit ett massivt engagemang på gräsrotsnivå i den här frågan, något som vi inte riktigt varit vana att se i afrikanska länder söder om Sahara och här har alltså moderna medier spelat en viktig roll. Sammantaget ger det en fingervisning om vilka potentiella krafter som finns.

För egen del har resan givit mig en bra grund att stå på för fortsatt journalistiskt arbete och med de kunskaper och kontakter jag nu skaffat mig så planerar jag att under 2012 fortsätta följa frågan och förhoppningsvis göra kompletterande resor för artiklar om reportage.

Praktiskt kring utnyttjandet av stipendiet

Jag erhöll 22 500 kr i stipendie, baserat på den budget jag ställt upp. Kostnaderna kom i slutändan att överstiga detta något, eftersom jag även ville passa på att se själva miljön för den planerade motorvägen i Serengeti. Jag lyckades via lokala kontakter köpa ett paket med transporter, tolkhjälp, och delar av boendet av en svensk-tanzansk researrangör, så dessa poster redovisas som en klumpsumma. Utöver det har jag själv finansierat ett par övernattningar samt vissa kringkostnader enligt specifikation nedan.

UTGIFTER	Budget	Utfall
Resa Sverige-Tanzania ToR	11 000	8 933 ¹
Boende och uppehälle 1	6 500	13 455 ¹
Boende och uppehälle 2	0	1 177 ¹
Lokala transporter	2 000	(se "Boende 1")
Tolk	2 500	(se "Boende 1")
Litteratur	500	495

SUMMA	22 500	24 060

¹ Redovisas med verifikationer. I de fall betalning skett i USD har aktuell kurs (6,73 SEK) använts för beräkning.